

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 3

Частина II

**Одеса
2017**

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ З ФІНЛЯНДІЄЮ. СТАТИСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Услиста Ю. А.¹, Милашко О. Г.²

1 – студент, кафедра статистики,

2 – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Услиста Ю. А., Милашко О. Г. Партнерство України з Фінляндією. Статистичний аспект. Представлені основні соціально-економічні показники Республіки Фінляндії. Вивчена роль Фінляндії у світі та Євросоюзі. Досліджена структура експорту та імпорту товарів та послуг України та Фінляндії. Проаналізована динаміка прямих іноземних інвестицій Фінляндії в Україну. Обговорені взаємовідносини України з Фінляндією в соціальній та інших сферах. Визначені основні напрямки розвитку фінсько-українських відносин.

Ключові слова: фінсько-українські відносини, експорт та імпорт товарів, експорт та імпорт послуг, прями іноземні інвестиції, інвестиції в освіту, гуманітарна допомога.

Услистая Ю. А., Мылашко О. Г. Партнерство Украины с Финляндией. Статистический аспект. Представлены основные социально-экономические показатели Республики Финляндия. Изучена роль Финляндии в мире и Евросоюзе. Исследована структура экспорта и импорта товаров и услуг Украины и Финляндии. Проанализирована динамика прямых иностранных инвестиций Финляндии в Украину. Рассмотрены взаимоотношения Украины с Финляндией в социальной и других сферах. Определены основные направления развития финско-украинский отношений.

Ключевые слова: финско-украинские отношения, экспорт и импорт товаров, экспорт и импорт услуг, прямые иностранные инвестиции, инвестиции в образование, гуманитарная помощь.

Uslista Y. A., Mylashko O. G. Partnership between Ukraine and Finland. The statistical aspect. The main socio-economic indicators of the Republic of Finland are presented. The role of Finland in the world and the European Union has been studied. The structure of export and import of goods and services of Ukraine and Finland is explored. The dynamics of direct foreign investments of Finland in Ukraine is analyzed. The relations between Ukraine and Finland in social and other spheres are discussed. The main directions of the development of the Finnish-Ukrainian relations are determined.

Keywords: Finnish-Ukrainian relations, export and import of goods, export and import of services, foreign direct investment, investments in education, humanitarian aid.

Услиста, Ю. А. *Партнерство України з Фінляндією. Статистичний аспект* [Текст] / Ю. А. Услиста, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 3. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2017. – С. 47 – 54.

Постановка проблеми. Фінляндія – успішна держава в інтегрованій Європі, котра протягом багатьох років відрізняється політичною стабільністю, відкритістю економіки, високорозвиненою інфраструктурою, надійністю телекомунікацій, а також високим рівнем взаємодії між підприємствами, навчально-технічними центрами та університетами. Ця країна відома на весь світ високим рівнем освіти населення, швидкістю в освоєнні нових технологій та сприятливим для бізнесу діловим кліматом. Саме тому партнерство України з Фінляндією повинно розглядатися під мікроскопом, аби отримати якомога більше досвіду в керуванні економікою.

Аналіз досліджень та публікацій останніх років. Питанням пошуку стратегічних пріоритетів партнерства України з іншими країнами, проблемам позиціонування держав в регіоні та співробітництва в умовах розширення Євросоюзу приділяли увагу такі вчені як: Жалило Я. А. [1], Хмара М. П. [2], Щербатая З. Я. [3], Енверов Р. Р. [4] та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте питанням співробітництва України з Фінляндією раніше не приділялось достатньо уваги. Якщо повністю використати потенціал українсько-фінських відносин, можна досягти великих змін в багатьох галузях, в тому числі в галузі освіти та медицини.

Мета даної роботи – визначити основні напрямки партнерства України та Республіки Фінляндія за останні 10 років, проаналізувати обсяги експорту та імпорту товарів та послуг, інвестиції, а також взаємодію країн в соціальній та інших сферах.

Виклад основного матеріалу. Республіка Фінляндія – північно-європейська країна, яка в 2010 році прославилася як «Найкраща країна світу», зайнявши 1-ше місце у відповідно названому рейтингу за версією журналу Newsweek. У 2015 році республіка підтвердила свій статус, зайнявши перше місце у світовому рейтингу індексу людського капіталу. Крім вищенаведених рейтингів Фінляндія лідирує й у інших економічних «змаганнях». Рівень розвитку економіки країни випередив французьку, німецьку та американську і, при цьому, вона вважається однією з найсприятливіших країн для життя у цілому світі.

На сьогодні Фінляндія є членом таких міжнародних організацій, а саме:

- з 1955 року Організації Об'єднаних Націй;

- з 1956 року Північної Ради;
- з 1992 року Ради держав Балтійського моря;
- з 1993 року Ради Баренцева Євро-Арктичного регіону;
- з 1995 року Європейського Союзу;
- з 1996 року Шенгенської угоди та ін.

Рівень соціально-економічних показників характеризує ефективність державного управління та регулювання економіки. Як відомо, економічний розвиток є основою для соціального та демографічного розвитку, тому необхідно, насамперед, охарактеризувати динаміку основних економічних показників.

Протягом останніх 10 років, тобто з 2006 по 2016 роки ВВП на душу населення Фінляндії помірно зростає (рис.1).

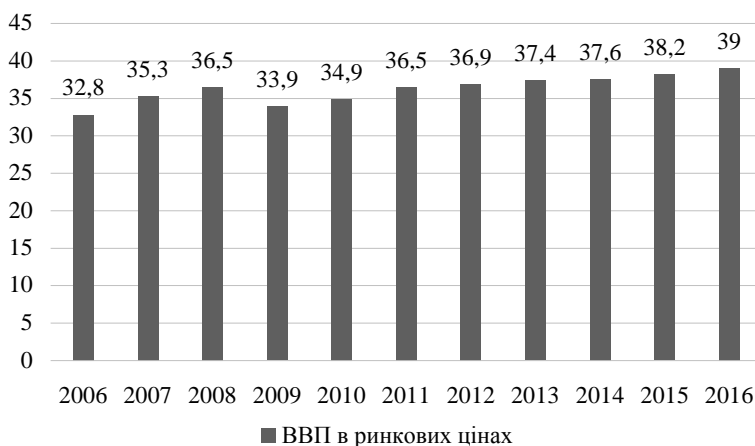

Рис. 1. Валовий внутрішній продукт Фінляндії за 2005-2016 роки, євро на душу населення

Так, у 2016 році (39,0 євро на душу населення) порівняно з 2006 роком (32,8 євро на душу населення) валовий внутрішній продукт збільшився на 6,2 євро на душу населення або на 18,9%. Невеликий спад (лише на 7,1%) рівня основного соціально-економічного показника спостерігається в 2009 році, що було спричинено світовою економічною кризою. Відновити рівень ВВП до стану передкризового року країні вдалося за 3 роки. Так, щороку, починаючи з 2010 року, ВВП на душу населення Фінляндії зросло в середньому на 2,1%. [5]

Стабільність та гідний рівень економічного розвитку країни також підтверджує рис. 2, на якому зображено картографічне групування країн Євросоюзу за рівнем ВВП на душу населення.

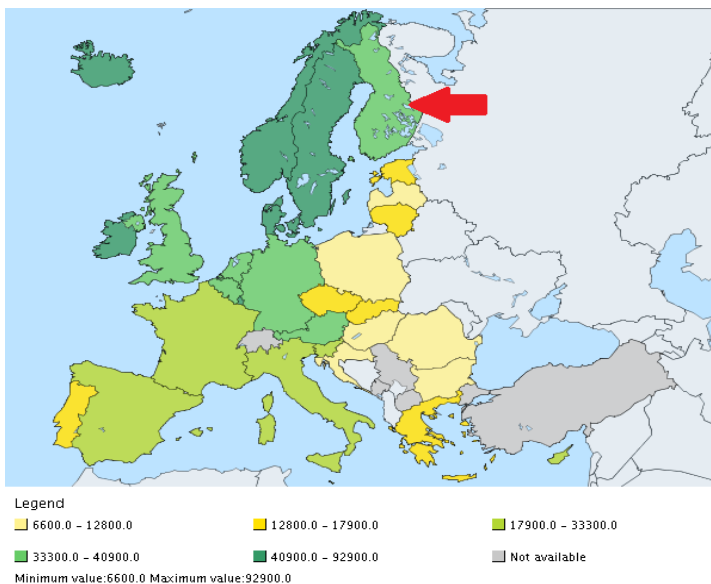

Рис. 2. Валовий внутрішній продукт в ринкових цінах 2016 рік

Так, і в 2006, і в 2016 роках Республіка Фінляндія знаходилася в групі з високим значенням показника (2-га група) поряд з Німеччиною, Нідерландами, Бельгією, Австрією та Великою Британією.

Не дивлячись на те, що валовий внутрішній продукт на душу населення в Республіці Фінляндія досить високий, рівень оплати праці здійснює не такий фурор.

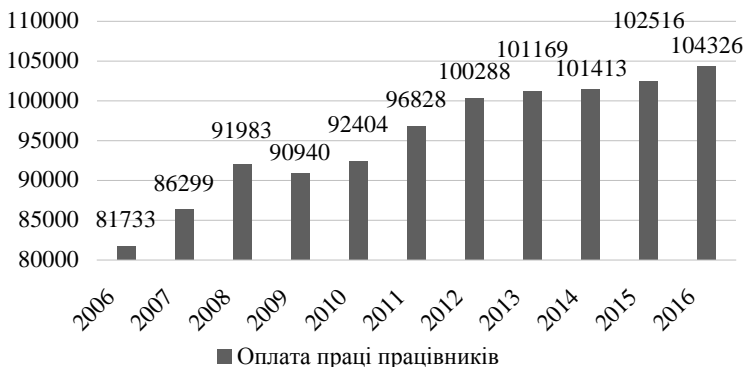

Рис. 3. Оплата праці робітників в Фінляндії за 2006-2016 роки, млн. євро

Так, з гістограми, на якій зображена динаміка рівня оплати праці в млн. євро з 2006 по 2016 роки можна стверджувати, що даний показник також характеризується тенденцією до зростання. Так, у 2016 році його значення склало 104 326 млн. євро, що на 27,6% більше, ніж у 2006 році. Криза 2009 року слабше відбилася на оплаті праці й спричинила її спад лише на 1,1%. Проте на міжнародному рівні (рис. 4.)

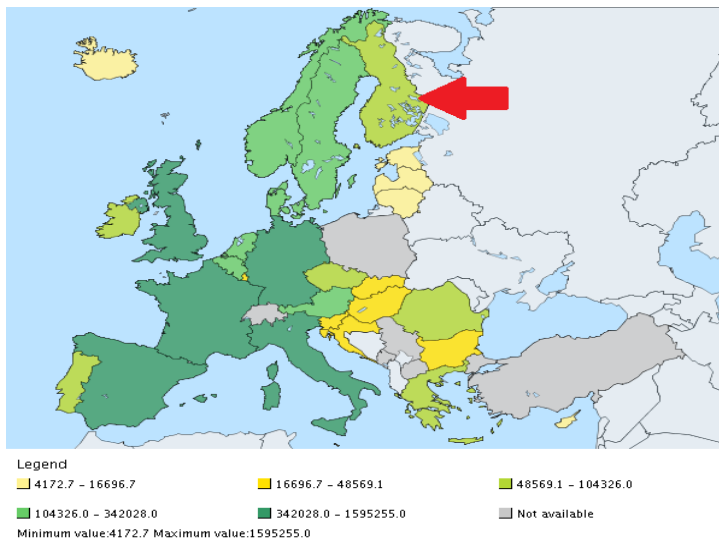

Рис. 1. Рівень оплати праці країн Євросоюзу в 2016 році, млн. євро

Фінляндія ввійшла до 3-ї «середньої» групи країн Євросоюзу за розміром оплати праці на рівні з Чехією, Румунією, Грецією, Ірландією та Португалією.

Приведеної вище інформації достатньо для того, щоб визнати за необхідне тісного партнерства Фінляндії та України. Розглянемо, що ж принесло співробітництво двох країн, на якому рівні знаходяться україно-фінські відносини.

За даними Державної служби статистики України [8] у 2016 році Україна експортувала до Фінляндії товарів на суму 62 355,7 тис. дол. (в 2,3 рази більше, ніж у 2015 році), а імпортувала товари вартістю 216 840,6 тис. дол. (майже вдвічі більше, ніж у 2015 році). При цьому найбільшу часту експорту становили чорні метали (35 503 тис. дол.), а найменшу - прилади та апарати оптичні, фотографічні (45,5 тис. дол.), пластмаси, полімерні матеріали (258,8 тис. дол.) (рис. 5). Основний імпортуєчий товар в Україну з Фінляндії – папір та картон. Також з Республіки у 2016 році імпортувались в значних партіях мінеральні палива, нафта та продукти її переробки, фармацевтична продукція, пластмаси та полімерні матеріали,

ядерні реактори, котли та машини.

Проаналізувавши графік можна сказати, що товари експорту з України для Фінляндії – це чорні метали, вироби з чорних металів, меблі, какао та продукти з нього.

У сфері послуг відносини України-Фінляндії дещо простіші.

Структура експорту: транспортні послуги (42,4%), ділові послуги (31,7%), послуги у сфері телекомунікацій, ІТ (9,5%), послуги з переробки матеріальних ресурсів (6,2%), послуги, пов'язані з подорожами (3,1%), послуги з ремонту та технічного обслуговування (2,6%), послуги з будівництва (2,5%), послуги зі страхування (1,2%).

Структура імпорту: послуги зі страхування (44,3%), послуги у сфері телекомунікацій, ІТ (25,8%), транспортні послуги (12,8%), послуги, пов'язані з подорожами (9,2%), державні та урядові послуги (2,7%), послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю (2,1%), ділові послуги (2,1%).

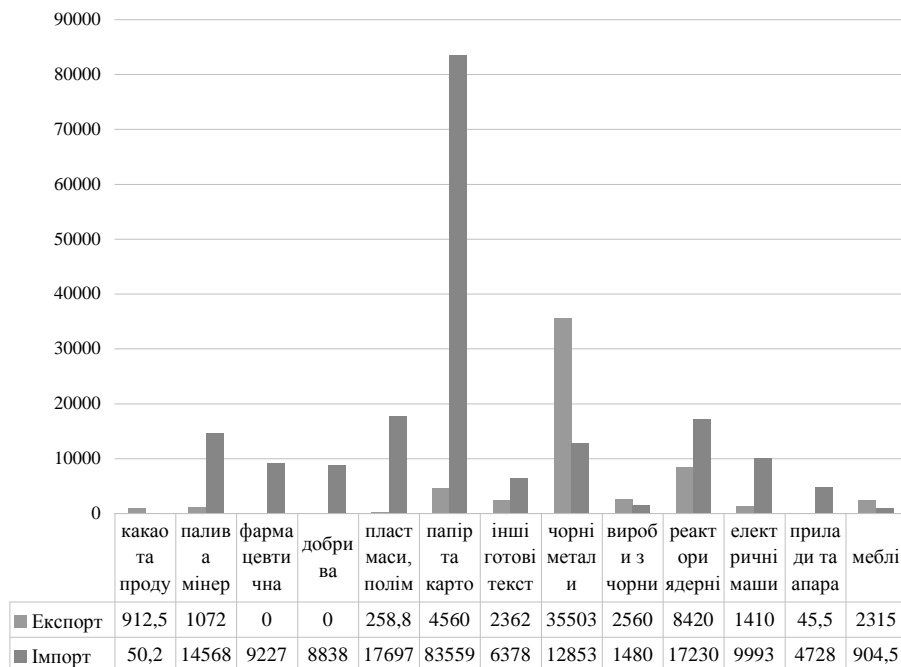

Рис. 2. Експорт та імпорт товарів України Фінляндії у 2016 році, тис. дол.

Що стосується прямих іноземних інвестицій, в економіку України станом на 1.01.2016 Фінляндія вклала 89,8 млн. дол., а станом на 31.12.2016 - 110,2 млн. дол. Україна за 2016 рік не здійснювала ніяких

інвестицій в економіку Фінляндії.

Протягом 2010-2016 року інвестиції Фінляндії мали різний характер. З 2012 по 2014 рік спостерігалось прискорене зростання показника, в результаті чого інвестиції зросли на 75,0% (рис. 6). Проте, з 2014 року і до 2016 можна констатувати рівномірне спадання прямих іноземних інвестицій в економіку країни. Оскільки на кінець 2016 року їх обсяг склав 110,2 млн. дол., треба підтримати ймовірне зростання, сприяючи інвестиціям Фінляндії.

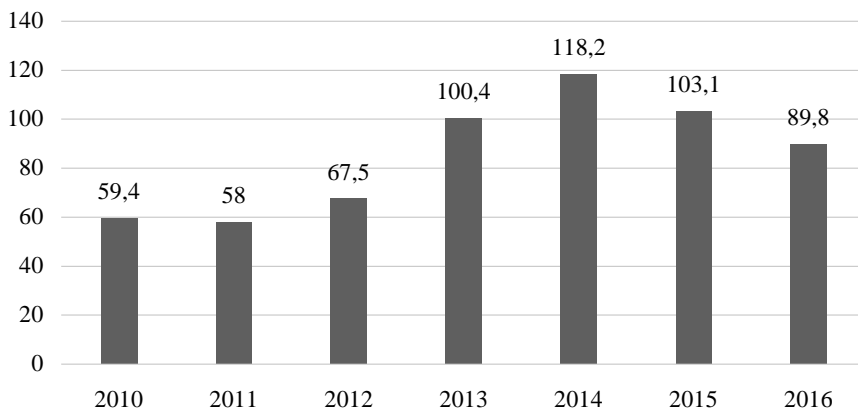

Рис. 3. Прямі іноземні інвестиції Фінляндії в економіку України, млн. дол.

Фінляндські інвестиції спрямовані у такі сфери, як оптова та роздрібно торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (69,7%), промисловість (18,1%), адміністративні послуги (10,6%). В Україні ведуть діяльність 45 компаній із фінляндськими інвестиціями (найбільші з них – «Енсто», «Коне», «Аблой», «Хонка», «Оріон-Фарма», «Конекрейнс», «Телко»). [6]

Зі слів другого секретаря посольства Фінляндії в Україні Сампо Сааринена, Республіка Фінляндія має намір вкласти кошти у розвиток освіти Україні за фінською моделлю. Проект буде направлений на шкільній освіті, а саме на навчанні українських вчителів. За його словами, також існує програма двостороннього обміну студентами – Erasmus +, за якою українські студенти мають змогу поїхати на навчання до Фінляндії, а фінські студенти – до України.

Що стосується гуманітарної допомоги, Фінляндія надає її з виникнення конфлікту та поки не планує згорнути проект. Але Сампо Сааринен не може сказати, скільки ще гуманітарна допомога буде надаватися. [7]

Висновки. Загалом, Фінляндія прагне співпрацювати з Україною, інвестувати кошти, експортувати сільськогосподарську продукцію на фінський ринок, допомогти у розвитку альтернативної енергетики, проте Україна повинна також прагнути партнерства, створити необхідні умови

ЛІТЕРАТУРА

1. Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання : аналіт. доп. / Я. А. Жаліло, К. А. Кононенко, В. М. Яблонський [та ін.]; за заг. ред. Я. А. Жаліла - К. : НІСД, 2014. - 132 с.
2. Хмара М. П. Класифікація кастерних утворень в системі глобального поділу праці [Текст] / М. П. Хмара // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2012. - №2, Вип. 111. - С. 154-165.
3. Щербата З. Я. Концептуальні засади стратегічного партнерства / З. Я. Щербата. // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. - 2009. - випуск 247, Т. V. - с. 205.
4. Энверов Р. Турецко-крымские отношения как интегрирующий фактор сотрудничества с Украиной. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://ukrexport.gov.ua/ukr/ugodi_z_ukrain/ukr/318.html
5. GDP and main components (output, expenditure and income) (nama_10_gdp) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_10_gdp&lang=en
6. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Фінляндією [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://finland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-finland/trade>
7. Финляндия и Украина: перспектива развития отношений [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ghall.com.ua/2017/05/29/fynlyandyua-y-ukrayna-perspektyva-razvytyu-a-otnoshenyj/>
8. Статистичний збірник «Співробітництво між Україною та країнами ЄС» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/zb/06/zb_ES_2016pdf.zip
9. Середній рівень заробітної плати: Міжнародна організація праці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://laborsta.ilo.org/data_topic_E.html
10. Підгорний, А. З. Міжнародна статистика : навчальний посібник [Текст] / А. З. Підгорний, О. Г. Милашко, О. П. Русева. – Одеса : ОНЕУ, 2012. – 162 с.
11. Ольвінська Ю. О. Проблеми соціально-економічного розвитку країн Євросоюзу / Ю. О. Ольвінська // Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях: Міжнародна науково-практична конференція (Одеса 22-23.04.2015). – Одеса: ОНЕУ, 2015. – С. 18-21.
12. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону : монографія // А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, О. Г. Милашко та ін. – Одеса : ФОРМ ГІС, 2016. – 218 с.